

RIKSDAGENS SVAR 141/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (RP 96/2014 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 13/2014 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) 1 § 3 mom., 9 e § 2 mom., 9 f §, 11 § 4 mom., 12 b § och 28 § 2 mom.,
sådana de lyder, 1 § 3 mom., 9 f §, 11 § 4 mom. och 12 b § i lag 983/2013, 9 e § 2 mom. i lag 524/2008 och 28 § 2 mom. i lag 951/2000, samt
fogas till lagen nya 10 a—10 e och 12 c—12 j § som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

— — — — —
På arbetspensionsförsäkringsbolag tillämpas dock inte 1 kap. 3—5 §, 13 § 1 mom., 14—19 §, 2 kap. 3 § 1—5 mom., 4 och 5 §, 6 § 2 och 3 mom., 7 §, 10 § 1 mom. 3 punkten, 16, 17, 19 och 20 §, 3 kap., 4 kap. 2—6 §, 5 kap. 3 § och 22 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 6 kap. 1—3 §, 4 § 1—3 och 6 mom., 5 och 7 §, 8 § 1—4 mom., 9—12 §, 14—18 §, 21 § 3 och 5 punkten och

22 §, 7 kap. 6 § 2 mom., 8 kap. 19 §, 9 kap. 1—5 och 7—12 § och 13 § 2 punkten, 10 kap. 1, 2 och 4—25 §, 11 kap. 1—22 och 25—27 §, 12 och 13 kap., 14 kap. 5 §, 16 kap. 2 § 2, 4 och 6 mom., 5 § 3 mom., 6 § 4 mom., 8—10 och 13 §, 17 kap. 2 § 3 mom., 19 kap. 10 § 1 och 2 mom., 20 kap. 10 § 1 och 2 mom., 21 kap. 6 och 7 §, 12 § 1 och 2 mom. och 17—21 §, 23 kap. 9 § 2 och 3 mom. och 31 § 3 mom., 24 kap., 25 kap. 16 § 1 mom. eller 31 kap. 1 § 4 mom., 2 och 10 § i försäkringsbolagslagen.
— — — — —

4 kap.

Bolagets förfaltning

9 e §

Styrelseledamöter och ordförande

Styrelseledamöterna ska vara väl ansedda och ha god sakkunskap om arbetspensionsförsäkringsverksamhet. I styrelsen ska det också finnas god sakkunskap om placeringsverksamhet.

9 f §

Bestämmelser i försäkringsbolagslagen och aktiebolagslagen som ska tillämpas på styrelsen

På ett arbetspensionsförsäkringsbolags styrelse och dess ledamöter samt på andra som företräder bolaget tillämpas dessutom vad som i 6 kap. 4 § 5 mom. och 21 § 1 punkten i försäkringsbolagslagen föreskrivs om skyldigheten att anmäla eventuella ändringar i styrelsens sammansättning och vad som i 6 kap. 6 § i försäkringsbolagslagen föreskrivs om förfarandet när en behörlig styrelse saknas. Dessutom tillämpas på styrelsen och dess ledamöter bestämmelserna i 6 kap. 2, 3, 5—7, 11—16 och 25—28 § i aktiebolagslagen.

10 a §

Jäv för styrelseledamöter

En ledamot i ett arbetspensionsförsäkringsbolags styrelse får inte delta i behandlingen av ett ärende som gäller ett avtal mellan styrelseledamoten och bolaget. En styrelseledamot får inte heller delta i behandlingen av ett ärende som gäller avtal mellan arbetspensionsförsäkringsbolaget och tredje man, om styrelseledamoten är anställd hos, verkställande direktör för eller i motsvarande ställning i en sammanslutning eller stiftelse som är tredje man, eller ledamot i dess styrelse, förvaltningsråd eller motsvarande organ eller om styrelseledamoten kan förväntas få

en sådan väsentlig fördel av avtalet som eventuellt står i strid med arbetspensionsförsäkringsbolagets intresse.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller även andra rättshandlingar än avtal samt rättegångar och andra motsvarande förfaranden där bolaget utövar talerätt.

10 b §

Principer för ägarstyrningen

Ett arbetspensionsförsäkringsbolags styrelse ska fastställa principer för hur bolagets rättigheter som grundar sig på innehav i andra sammanslutningar ska utövas (*principer för ägarstyrningen*). I principerna ska också bolagets verkställande direktörs och övriga anställdas ledamotskap i andra sammanslutningars eller stiftelsers förvaltningsorgan bedömas med beaktande av arbetspensionsförsäkringsbolagets intressen.

Bolaget ska offentliggöra principerna för ägarstyrningen.

10 c §

Förteckning över förtroendeuppdrag

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag ska föra en uppdaterad offentlig förteckning av vilken det framgår uppgifter om bolagets styrelseledamöters och verkställande direktörs ledamotskap i styrelser, förvaltningsråd eller motsvarande organ i andra ekonomiskt eller samhälleligt betydelsefulla sammanslutningar eller stiftelser, med undantag för bostadsaktiebolag.

I den förteckning som avses i 1 mom. ska det även i fråga om arbetspensionsförsäkringsbolagets övriga anställda som hör till den högsta ledningen eller personer som för bolagets del fattar eller bereder placeringsbeslut föras in uppgifter om ledamotskap i styrelser, förvaltningsråd eller motsvarande organ i andra sammanslutningar eller stiftelser som har samband med deras arbetsuppgifter, med undantag för förtroendeuppdrag i bostadsaktiebolag.

10 d §

Handlingsprinciper som gäller intressekonflikter

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag ska ha av styrelsen godkända skriftliga handlingsprinciper för de förfaranden som ska iakttas vid identifiering och förebyggande av intressekonflikter.

10 e §

Transaktioner med personer som hör till ledningen eller till ledningens närmaste krets

Beslut om betydande transaktioner som gäller ett arbetspensionsförsäkringsbolag ska fattas av bolagets styrelse, om den andra parten i transaktionen är

1) en ledamot i arbetspensionsförsäkringsbolagets förvaltningsråd eller styrelse, bolagets verkställande direktör, revisor eller revisors-suppleant eller en sådan anställd hos en revisionssammanslutning som har huvudansvar för revisionen av bolaget,

2) någon annan som hör till arbetspensionsförsäkringsbolagets högsta ledning och som har rätt att fatta beslut om bolagets framtida utveckling och ordnande av verksamheten,

3) make eller maka till en person som avses i 1 eller 2 punkten, eller personens partner i ett parförhållande enligt lagen om registrerat partnerskap (950/2001), en omyndig vars intressebevakare en person som avses i 1 eller 2 punkten är eller den som är sambo med personen i fråga och har bott i samma hushåll som denne i minst ett års tid.

Arbetspensionsförsäkringsbolaget ska föra en uppdaterad offentlig förteckning över de transaktioner som avses i 1 mom., parterna i dem och de centrala villkoren för dem. Förteckningen ska föras på ett tillförlitligt sätt. De uppgifter som antecknats i förteckningen ska bevaras där i fem år efter anteckningen. Fysiska personers personbeteckning och adress och namnet på personer som avses i 1 mom. 3 punkten är dock inte offentliga.

Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. tillämpas även på transaktioner som har företagits mellan arbetspensionsförsäkringsbolaget och någon annan än en person som avses i 1 mom., om det är uppenbart att arrangemanget syftat till att kringgå bestämmelserna i 1 och 2 mom.

11 §

Verkställande direktör

På ett arbetspensionsförsäkringsbolags verkställande direktör tillämpas dessutom vad som i 6 kap. 6 § i försäkringsbolagslagen föreskrivs om förfarandet när en behörig verkställande direktör saknas och vad som i 6 kap. 4 § 5 mom. och 21 § 1 punkten i den lagen föreskrivs om skyldigheten att anmäla eventuella ändringar i styrelsens sammansättning. Dessutom tillämpas på verkställande direktören vad som föreskrivs om styrelseledamöter i 10 a § i denna lag och i 6 kap. 2 § 2 mom., 17 och 18 §, 20 § 2 och 3 mom. och 25 och 26 § i aktiebolagslagen.

12 b §

Allmänna krav på företagsstyrningen

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag ska ha ett med beaktande av arten och omfattningen av bolagets verksamhet tillräckligt och fungerande företagsstyrningssystem där ansvarsområdena är angivna och som gör det möjligt att iaktta sunda och försiktiga affärsprinciper i verksamheten. Arbetspensionsförsäkringsbolaget ska genom lämpliga åtgärder säkerställa kontinuiteten i verksamheten och att verksamheten bedrivs på ett systematiskt sätt i alla lägen, och i detta syfte ska bolaget ha en av styrelsen godkänd kontinuitetsplan. Dessutom ska arbetspensionsförsäkringsbolaget ha av styrelsen godkända skriftliga verksamhetsprinciper för intern kontroll, riskhanteringssystem, intern revision, ersättning och utläggning på entreprenad.

Bolagets styrelse ska regelbundet bedöma företagsstyrningssystemet, de skriftliga verksamhetsprinciperna och kontinuitetsplanen.

12 c §

Riskhantering

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag ska ha ett med beaktande av arten och omfattningen av bolagets verksamhet tillräckligt riskhanteringssystem som ska innefatta fortlöpande identifiering, mätning, uppföljning, övervakning och rapportering av de risker som bolaget exponeras för och av den sammanlagda riskexponeringen.

Riskhanteringen ska omfatta följande delområden:

- 1) hantering av kapital och ansvarsförpliktelser,
- 2) placeringar,
- 3) likviditet,
- 4) hantering av koncentrationsrisker, och
- 5) hantering av operativa risker.

Bolaget ska ha en riskhanteringsfunktion som är oberoende av risktagningsfunktionerna.

12 d §

Intern kontroll

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag ska ha en intern kontroll som omfattar bolagets bokföring, förvaltning, placeringsverksamhet och övriga centrala funktioner. Den interna kontrollen omfattar också säkerställande av lämplig rapportering på bolagets alla organisationsnivåer.

Till den interna kontrollen hör en funktion för regelefterlevnad. Funktionen ska också bedöma om bolagets åtgärder för att förhindra och korrigera eventuella brister i regelefterlevnaden är tillräckliga.

12 e §

Intern revision

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag ska ha en intern revision som utvärderar huruvida den interna kontrollen och den övriga förvaltningen är tillräckliga och effektiva.

Den interna revisionen ska vara oberoende i förhållande till bolagets operativa verksamhet.

Den interna revisionens resultat och rekommendationer till åtgärder ska minst en gång om året rapporteras till styrelsen och verkställande direktören, vilka ska besluta om vilka åtgärder som ska vidtas med hänsyn till dessa resultat och rekommendationer. Den interna revisionen ska också se till att dessa åtgärder genomförs.

12 f §

Ersättningssystem

Ett arbetspensionsförsäkringsbolags ersättningssystem ska vara förenligt med syftet med bolagets verksamhet och mål samt motsvara bolagets intressen på lång sikt. I ersättningssystemet ska särskilt beaktas att arbetspensionsförsäkringsbolagen har till uppgift att bedriva lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse inom ramen för den sociala tryggheten. Ersättningssystemet ska vara förenligt med och främja bolagets riskhantering. Ersättningssystemet får inte sporra till överdriven risktagning.

12 g §

Skyldighet att göra insideranmälan

En insider i ett arbetspensionsförsäkringsbolag ska till arbetspensionsförsäkringsbolagets insiderregister enligt 12 i § anmäla uppgifter om aktier, och finansiella instrument vars värde bestäms utifrån aktierna i fråga, som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform (*insideranmälan*).

Med insider i ett arbetspensionsförsäkringsbolag avses

1) ledamöterna och suppleanterna i arbetspensionsförsäkringsbolagets styrelse, bolagets verkställande direktör och dennes ställföreträdare samt revisorer, revisorssuppleanter och de anställda hos en revisionssammanslutning som är huvudansvariga för revisionen av bolaget,

2) sådana anställda hos arbetspensionsförsäkringsbolaget som kan påverka beslutsfattandet när det gäller placering av bolagets tillgångar el-

ler som på något annat sätt regelbundet får tillgång till insiderinformation om aktier och finansiella instrument som avses ovan.

12 h §

Insideranmälan

Den som utnämns till ett uppdrag som avses i 12 g § 2 mom. ska göra insideranmälan inom fjorton dagar från utnämningen.

I insideranmälan ska nämnas

1) omyndiga vars intressebevakare insidern är,

2) sammanslutningar och stiftelser där insidern eller en omyndig som avses i 1 punkten direkt eller indirekt har bestämmande inflytande,

3) insiderns samt en i 1 punkten avsedd omyndigs och en i 2 punkten avsedd sammanslutnings eller stiftelses innehav av aktier, och finansiella instrument vars värde bestäms utifrån aktierna i fråga, som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform.

En insider ska medan uppdraget pågår inom sju dagar underrätta arbetspensionsförsäkringsbolaget om

1) förvärv och avyttringar av aktier och finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten, då förändringen i innehavet uppgår till minst 5 000 euro,

2) andra förändringar i uppgifter som avses i denna paragraf.

Uppgifter enligt 2 mom. 2 och 3 punkten behöver inte uppges till den del de gäller bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag som avses i 28 kap. 2 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009), ideella eller ekonomiska föreningar eller sammanslutningar som drivs utan vinstsyfte. Om en sammanslutning bedriver regelbunden handel med finansiella instrument, ska emellertid uppgifter om sammanslutningen lämnas.

I insideranmälan ska finnas uppgifter som behövs för att identifiera personen och sammanslutningen eller stiftelsen i fråga samt uppgifter om aktierna och övriga finansiella instrument.

Om aktier eller finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten har överförs till värdeandelssystemet, kan arbetspensionsförsäkringsbolaget organisera ett förfarande som gör det möjligt att hämta uppgifterna ur värdeandelssystemet. I sådant fall behöver någon separat insideranmälan inte göras.

12 i §

Arbetspensionsförsäkringsbolags insiderregister

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag ska föra ett register över insideranmälningar (*arbetspensionsförsäkringsbolagets insiderregister*) av vilket det för varje insider framgår de aktier och finansiella instrument enligt 12 h § 2 mom. som innehas av insidern, av en omyndig som avses i 1 punkten i det momentet och av en sammanslutning eller stiftelse som avses i 2 punkten i det momentet samt specificerade förvärv och avyttringar.

Om aktier och finansiella instrument som avses i 12 h § 2 mom. 3 punkten har överförs till värdeandelssystemet, kan arbetspensionsförsäkringsbolagets insiderregister till denna del bestå av uppgifter som hämtats ur värdeandelssystemet.

Arbetspensionsförsäkringsbolagets insiderregister ska förvaltas på ett tillförlitligt sätt. De uppgifter som antecknats i registret ska bevaras där i fem år från registreringen. Var och en har rätt att mot ersättning av kostnaderna få utdrag ur och kopior av uppgifterna i registret. Fysiska personers personbeteckning och adress och andra fysiska personers än insiders namn är dock inte offentliga.

12 j §

Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om

1) hur den interna kontrollen och riskhanteringen ska ordnas,

2) innehållet i insideranmälan och sättet att göra insideranmälan, samt

3) innehållet i arbetspensionsförsäkringsbolagens insiderregister och sättet att registrera uppgifter i insiderregistret.

28 §

Placeringsplan

— — — — —
Av placeringsplanen ska det framgå i vilken mån och av vem arbetspensionsförsäkringsbolaget köper tjänster som avses i 27 § 4 mom. I planen ska också fastställas de principer som ska

iakttas när penninglån som i förhållande till arbetspensionsförsäkringsbolagets övriga kreditgivning är betydande beviljas aktieägare eller innehavare av garantiandelar i ett sådant bolag som hör till samma koncern eller samma ekonomiska sammanslutning som arbetspensionsförsäkringsbolaget.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

Personer som när lagen träder i kraft är i 12 g § avsedda insider i ett arbetspensionsförsäkringsbolag ska göra insideranmälan inom fem månader från lagens ikraftträdande.

Helsingfors den 21 november 2014

— — — — —